

Secretariaat afdelingsbesturen

Notulen van de vergadering van het **bestuur van de afdeling Oostland** van het Hoogheemraadschap van Delfland, gehouden op woensdag 21 mei 2008 te Delft.

Aanwezig: J.J.J.M. van der Burg, voorzitter;
mevrouw A.W.A. Ammerlaan-Oosterlaan, A. van den Berg, dr.ir. S. van Baars, dr. J. Wallinga, ing. J. Wijnants en C.E.G. Zuidgeest, leden afdelingsbestuur;
mevrouw M.J.H. Weerts (secretaris);
J.A. Spaan (schouwmanager, voor de agendapunten 9 en 10), W.J. van Liere (PIB, voor de agendapunten 5.a en 5.c), R. Heida (PIB, voor agendapunt 6), E. Meijboom (team Watersysteemkwaliteit, voor agendapunt 7) en S. Riemersma (sector Beleid en Onderzoek, voor agendapunt 8).

Afwezig met kennisgeving:

P.C.J. Schepman en mevrouw M. Villars, leden afdelingsbestuur.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering te 09.00 uur en heet de aanwezigen welkom.

Afgesproken wordt de agendapunten 9 en 10 te bespreken na agendapunt 4.

2. Mededelingen en ingekomen stukken: Geen.

3. Notulen vergaderingen d.d. 18 december en 25 oktober 2007

Deze notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van de notulen van 18 december worden de volgende punten aangesneden:

- Pagina 2, halverwege: Ook mevrouw Ammerlaan vindt dat eens bekeken moet worden of de norm van 325 m³/ha wel overal moet gelden, waarbij zij ervan uitgaat dat dit geen wettelijke norm is. Er wordt met deze norm vaak een behoorlijk beslag op grond gelegd, wat voor grondeigenaren buitengewoon kostbaar kan uitvallen. De voorzitter denkt dat het in het algemeen wel meevalt. De norm is inderdaad geen wettelijke norm, maar is wel door de VV vastgelegd in het Waterbeheerplan en ook geaccepteerd door de provincie, die het Waterbeheerplan heeft goedgekeurd. Bij de evaluatie van de Nota normering wordt deze norm opnieuw bekeken.
- Pagina 5, eerste alinea: Daarnaast gevraagd door mevrouw Ammerlaan, zegt de voorzitter dat de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp binnenkort een uitvoeringsovereenkomst met de provincie sluiten. Verder zal tussen de gemeenten en Delfland een overeenkomst moeten worden gesloten, waardoor Delfland opdrachtnemer wordt.
- Pagina 5, halverwege: De heer Zuidgeest vraagt of de kostenverdeling tussen partijen die betrokken zijn bij het project Bergboezem Berkel, inmiddels duidelijk is vastgelegd. In ieder geval wil hij voorkomen dat juist Delfland bij dit project grotendeels moet opdraaien voor kostenoverschrijdingen. De voorzitter antwoordt dat in hoofdlijnen de kostenverdeling tussen partijen duidelijk is. Die is ook vastgelegd in het VV-stuk dat eind januari 2008 door de VV is behandeld. Overigens zal het nog wel enige jaren duren voordat het plan tot uitvoering komt, dus de nu opgenomen kostenramingen zijn niet de definitieve.

Hierna worden nog twee punten uit de notulen van 25 oktober 2007 aan de orde gesteld:

- Pagina 3, eerste punt van de rondvraag: De heer Van den Berg herhaalt zijn vraag om meer aandacht te geven aan de bodemdaling in relatie met het uitgangspunt "functie volgt peil". Misschien kan dat een onderwerp voor een informatieve VV zijn. De voorzitter zal die wens in het college brengen.¹

¹ Dit onderwerp is niet toegevoegd aan de afgesproken onderwerpen voor de resterende informatieve VV's van 2008, omdat de programma's voor deze bijeenkomsten al overvol zijn.

• Pagina 3, tweede punt van de rondvraag: In de commissie Waterbeheer van begin november 2007 is niet meer teruggekomen op de vraag van mevrouw Ammerlaan over begrotingspost 740. Zij had daarom gehoopt dat het antwoord op die vraag opgenomen zou worden in de notulen van 25 oktober 2007. De voorzitter zal bevorderen dat het antwoord alsnog in de notulen van de vergadering van vandaag wordt vermeld.²

4. Actiepuntenlijst: Geen opmerkingen.

9. Rapportage najaarsschouw 2007

Aan de heer Wallinga beaamt de heer Spaan dat het op zichzelf niet aan Delfland is om te achterhalen, welke afdelingen binnen NS verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de spoorsloten. Maar om praktisch te kunnen werken, is het wel nuttig om te weten aan welke afdelingen brieven gericht moeten worden en welke personen ervoor aan te spreken zijn. Vanmiddag heeft hij weer overleg met alle betrokken partijen. De bedoeling is om dan duidelijkheid over de verantwoordelijkheidsverdeling binnen NS te krijgen.

De heer Zuidgeest stelt ook bij de rapportage over 2007 vast, net zoals dat het geval was bij voorgaande rapportages, dat de meeste problemen met het onderhoud zich voordoen bij andere overheden, vooral gemeenten. Hij dringt er daarom op aan dat Delfland zich op dit punt steviger opstelt. Bijvoorbeeld door in september alle gemeenten aan te schrijven over de komende schouw en duidelijk te maken dat zij hun taken op tijd vervuld behoren te hebben, dus niet pas achteraf. De voorzitter antwoordt dat de afgelopen tijd die gemeenten waar zich ernstige problemen voordeden, waaronder Westland, daarop in bestuurlijke overleggen door Delfland zijn aangesproken. Inmiddels bestaat de indruk dat zich alleen nog incidentele problemen bij kleine sloten voordoen. De heer Spaan zegt aanvullend dat problemen met kleine slootjes meestal snel opgelost kunnen worden door contact op te nemen met de dienstdoende opzichter. Verder zegt hij dat overheden en organisaties al een vooraankondiging van de schouw toegezonden krijgen, nog voordat de advertentie wordt geplaatst. Daarnaast herinnert hij aan de proef met het afgeven van een vooraankondiging bestuursdwang in een aantal polders. Deze is positief ervaren. Met deze manier van werken komt een stap uit de vroegere procedure te vervallen, wat tijdswinst oplevert. Een ander pluspunt is dat hierdoor een digitaal adressenbestand ontstaat, waardoor het eenvoudig mogelijk is om "herinneringsbrieven" te versturen.

Aansluitend zegt de heer Wallinga dat hij uit de tabel op pagina 4 nog niet kan opmaken dat de ernstige problemen nu achter de rug zijn. Weliswaar zijn de aantallen in de vier rubrieken (vooraankondiging bestuursdwang, besluit bestuursdwang enz.) over 2007 lager dan die over 2006, maar veel scheelt het toch niet. De heer Spaan licht toe dat de ernstige problemen vooral werden veroorzaakt omdat gemeentelijke afdelingen niet goed wisten wat ze met een aanschrijving of een schouwaankondiging aan moesten, of omdat brieven niet op de juiste plek in de gemeentelijke organisatie terecht kwamen. Op dat vlak zijn nu belangrijke verbeterlagen gemaakt, ook bij de gemeente Westland. Er was nog wel overleg nodig met deze gemeente over de bepaling in de Keur dat elke aan een sloot grenzende eigenaar de helft van de sloot moet onderhouden, want de gemeente stelde zich op het standpunt dat ze alleen de sloten hoefde te onderhouden die eigendom van de gemeente zijn. Inmiddels is er ook op dat punt overeenstemming met de gemeente Westland bereikt. Hij verwacht daarom dat volgend jaar lagere aantallen gerapporteerd kunnen worden.

De heer Van den Berg weet dat het Kadaster nogal eens achterloopt met het verwerken van nieuwe gegevens. Kan Delfland dan wel uitgaan van de kadastrale gegevens? De heer Spaan kan zich die vraag voorstellen. Onder andere in Vinexgebieden is het vaak lastig dat de kadastrale gegevens niet actueel zijn, maar een andere bron dan het Kadaster is er nu eenmaal niet.

Mevrouw Ammerlaan is het niet goed duidelijk geworden waarom is besloten de diepteschouw centraal op te pakken en dus niet langer onderdeel te laten zijn van de najaarsschouw. Ook heeft zij uit de paragraaf hierover (pagina 5) opgemaakt dat de diepteschouw door de nieuwe werkwijze een kostbare zaak zal worden. Is het niet mogelijk dat schouwmeesters sloten in verdachte gebieden voorpeilen, waardoor dit werk niet hoeft te worden uitbesteed aan een extern bureau? De heer Spaan licht toe dat al in het begin van de jaren negentig is geconstateerd

² Dit betreft investeringsnummer 70040. Het krediet onvoorziene investeringen waterkwaliteit is een jaarlijkse stelpost voor relatief kleine onvoorziene investeringen. Bij de behandeling van de begroting stelt de VV het krediet beschikbaar door middel van een afzonderlijk besluit. In de loop van het jaar kan buiten de VV om hierover worden beschikt. Het na afloop van het jaar niet gebruikte deel wordt bij de jaarrekening gevoegd.

dat de diepteschouw niet goed werd uitgevoerd. Ook werd in de Wet milieubeheer vastgelegd dat bagger voortaan als afvalstof beschouwd moest worden. Met het oog hierop, is in 1996 besloten om de diepteschouw centraal op te pakken. Het voorpeilen van sloten door de schouwmeesters strookt niet met het principe van de schouw, zijnde het controleren op gedane arbeid. Er is dan ook van afgezien om de schouwmeesters te vragen dit werk te doen.

Mevrouw Ammerlaan dringt er toch op aan om nog eens goed te bezien of het echt nodig is om op grote schaal een extern bureau in te huren. Het komt nogal eens voor dat een extern bureau dat eenmaal is binnengehaald, nooit meer vertrekt. De voorzitter wijst erop dat externe bureaus inmiddels alleen zeer gericht worden ingehuurd. In het geval van de diepteschouw bespaart het inhuren van een extern bureau veel werk aan de organisatie van Delfland. Daarnaast tekent hij aan dat een aantal jaren geleden nog een keer aan alle schouwmeesters is gevraagd om de diepteschouw uit te voeren. Toen bleek dat dit veel begeleiding van de organisatie vroeg. Daarnaast kostte het ook veel werk om de door de schouwmeesters gerapporteerde resultaten te interpreteren. De heer Spaan voegt eraan dat met het werk waarvoor een extern bureau wordt ingehuurd, een zodanig bedrag is gemoeid dat het iedere drie jaar Europees moet worden aanbesteed. Er is dus elke drie jaar de mogelijkheid om een ander bureau te kiezen. Daarbij wordt steeds scherp gelet op prijs en kwaliteit en op de vraag of bepaalde werkzaamheden misschien door de organisatie zelf verricht kunnen worden.

De heer Wijnants is blij dat een jaar of twaalf geleden is besloten om voor dit systeem te kiezen. Het heeft goed gewerkt en de enorme achterstanden met het baggeren zijn ingelopen. Ook de heer Van den Berg lijkt het terecht om het voorpeilen van sloten in verdachte gebieden aan een extern bureau uit te besteden. Er is immers het risico dat over de uitslag van dat voorpeilen onenigheid met ingelanden ontstaat. Dan is het niet goed als die onenigheid zich richt tegen schouwmeesters die bij het hele verdere schouwproces betrokken zijn.

In reactie op de aansluitende vraag van mevrouw Ammerlaan naar mogelijkheden voor bijvoorbeeld MBO-leerlingen om bij het schouwproces, dan wel in algemene zin bij Delfland stage te lopen of maatschappelijke ervaring op te doen, zegt de voorzitter dat er een stagebeleid voor heel Delfland geldt. Daarbinnen zijn er, naar hij aanneemt, mogelijkheden in de zin zoals mevrouw Ammerlaan heeft genoemd.

De rapportage wordt vervolgens voor kennisgeving aangenomen.

10. Aanpak werving en selectie schouwmeesters 2008, met memo over verslag sollicitatiecommissie afdeling Oostland

De heer Wijnants stemt in met het voorstel om de voordracht van de sollicitatiecommissie rechtstreeks aan de dijkgraaf voor te leggen. Hiermee wordt niet alleen tijd bespaard, het is ook een logisch voorstel. Immers, het afdelingsbestuur stelt zelf de sollicitatiecommissie in en geeft die commissie daarmee het vertrouwen dat zij goede kandidaten zal voordragen. De heer Van Baars onderschrijft dat. Hij zou als lid van het afdelingsbestuur ook niet weten wat hij over kandidaat-schouwmeesters zou moeten zeggen, omdat hij die kandidaten niet zelf spreekt.

Gevraagd door de heer Wijnants naar de betekenis van de passage dat van de schouwmeester wordt verwacht dat hij "onduidelijke wijzigingen in het gebied doorgeeft", antwoordt de heer Spaan dat het bijvoorbeeld gaat om een slootje dat er niet meer blijkt te zijn, terwijl het nog wel op de kaart wordt aangegeven. De heer Wijnants zou dan willen spreken van "onduidelijkheden", in plaats van "onduidelijke wijzigingen".

Verder vraagt de heer Wijnants hoe de communicatie verloopt als de schouwmeester "in tijden van wateroverlast als informatiebron voor het actieteam van de sector OWB" fungeert. Juist in zulke tijden is een snel verlopende communicatie van groot belang. Hij vraagt dan ook of hier regelmatig mee geoefend wordt. De voorzitter antwoordt dat die communicatie altijd loopt via de coördinerend schouwmeester waar de betreffende schouwmeester onder valt. Daar is een vaste procedure voor. Er is jaarlijks een bijeenkomst met de in totaal acht (plaatsvervangend) coördinerend schouwmeesters, en er is aandacht voor oefenen met deze procedure.

De heer Wallinga vindt de profielschets nogal ambtelijk geformuleerd. Kan het bureau Communicatie hier nog eens naar kijken, ook om te voorkomen dat jongere mensen niet worden aangesproken door deze schets? De heer Spaan zegt dat bureau Communicatie al betrokken was bij het opstellen van de tekst, maar hij zal vragen of dit bureau er nog een keer naar kijkt.³ Verder vraagt de heer Wallinga zich af waarom een schouwmeester een rijbewijs zou moeten

³ De tekst is op meerdere plaatsen aangepast zodat deze minder ambtelijk en beter leesbaar is geworden.

hebben. Hij zou een schouwmeester vrij willen laten in de keuze van een vervoermiddel. Hem lijkt het relevanter dat een schouwmeester over een fiets beschikt. De heer Spaan zou toch willen vasthouden aan de eis van een rijbewijs, want er zijn ook schouwmeesters die een groot gebied bestrijken. Zeker bij overlast of calamiteiten moeten zij snel informatie kunnen aanleveren. Dan is een fiets niet het geschikte vervoermiddel.

De heer Wallinga is het ten slotte opgevallen dat in de passage waarin staat wat van een schouwmeester wordt verwacht, de schouwmeester alleen met "hij" wordt aangeduid. De voorzitter zal ervoor zorgen dat hier steeds "hij/zij" komt te staan.⁴

Het afdelingsbestuur gaat akkoord met de procedure in 2008 en volgende jaren.

5. Actuele projecten in Oostland

5a. Wateroverlast binnenstad Delft

Op enige vragen van de heren Wijnants en Van den Berg antwoordt de heer Van Liere dat het gemaal en de afsluitconstructies door dezelfde aannemer worden gebouwd, maar wel op basis van twee aparte bestekken. Een andere aannemer verzorgt de elektrotechnische voorzieningen. Daarnaast is een adviesbureau ingeschakeld dat het BOS-Delft systeem heeft opgezet. De gemeente Delft is trekker van het hele project. Er is destijds wel door Delfland voor gekozen om de elektrotechnische en de automatiseringsvoorzieningen onder eigen regie te laten uitvoeren. Gezien de specifieke eisen die aan deze voorzieningen moeten worden gesteld, zou het inbrengen van deze delen in het samenwerkingsproject tot een te complex geheel hebben geleid. Op zichzelf vindt hij dat het binnen de samenwerking met Delft lukt om afstemming te bereiken en zaken duidelijk te houden, maar dat vraagt wel veel personele inzet.

De heer Wallinga begrijpt dat het om een moeilijk proces gaat, maar hij heeft ook de indruk dat de organisatie van Delfland zich soms te naïef heeft opgesteld. Zo had kunnen worden voorzien dat het heien van "klassieke" funderingspalen tot problemen in de omgeving zou leiden. Ook wijst hij op het ontbreken van concrete afspraken in het bestek over het aanleveren van gegevens over te installeren werktuigbouwkundige voorzieningen, waardoor de aannemer hierop niet aangesproken kon worden. Hij realiseert zich dat achteraf praten altijd gemakkelijk is, maar dringt er wel op aan dat lessen worden getrokken uit de gang van zaken.

De heer Van den Berg herinnert eraan dat al eerder een zeer forse overschrijding van de kredieten voor deze werken aan de orde is gekomen en dat volgens hem ook toen al bleek dat er met een zekere naïviteit te werk werd gegaan. Zo was er geen rekening mee gehouden dat het niet de bedoeling was dat er in het toeristenseizoen gebouwd zou worden op monumentale plekken, maar de gemeente had daar natuurlijk van te voren op moeten wijzen. Hij is overigens wel aangesproken door de openheid waarmee nu de nieuwe overschrijdingen naar voren worden gebracht. Verder vraagt hij nog een toelichting op de communicatieproblemen die er kennelijk zijn geweest met de werktuigbouwkundig aannemer. De heer Van Liere antwoordt dat het voor de detaillering van de elektrotechnische voorzieningen nodig was om gegevens van deze aannemer te ontvangen over de te installeren werktuigbouwkundige voorzieningen, maar in het bestek waren daar geen concrete afspraken over gemaakt. Met het oog hierop, lukte het Delfland niet om deze gegevens tijdig te verkrijgen, hoewel het in de rede lag dat ze gewoon zouden worden aangeleverd en dit ook eenvoudig had gekund. Hierdoor is tijdverlies opgetreden. Los daarvan, is de afstemming steeds goed verlopen.

Mevrouw Ammerlaan vraagt of inmiddels al een raamwerk is opgesteld voor het omgaan met toekomstige projecten van deze aard. Is verder al een schriftelijke bevestiging ontvangen dat er NBW-subsidie komt? De heer Van Liere antwoordt dat enige jaren geleden al een plan van aanpak is opgesteld voor het project wateroverlast binnenstad Delft, maar dat heeft de vertragingen en tegenvallers in dit project niet kunnen voorkomen. De eerste ramingen voor het project in 2001 zijn zeer oppervlakkig geweest en hebben tot veel te lage investeringsramingen geleid. Het is de bedoeling om na afronding van het project samen met de gemeente Delft een evaluatieverslag op te stellen en daarbij lessen te trekken voor nieuwe projecten binnen waterplannen, niet alleen van de gemeente Delft, maar ook van andere gemeenten.

⁴ Zie herziene versie van de profielschets van een schouwmeester (bijgevoegd).

Er is, voor zover hij weet, nog geen schriftelijke bevestiging van Senter Novem binnen, maar hij gaat ervan uit dat die bevestiging alsnog komt. Hij zal er opnieuw naar informeren bij de gemeente Delft.⁵

In dit verband vraagt de heer Wallinga of negatieve ervaringen die worden opgedaan met aannemers, zoals deze keer het maandenlang niet aanleveren van bepaalde gegevens, worden vastgelegd in een database en vervolgens ook worden gebruikt bij de selectie van aannemers. De heer Van Liere antwoordt dat zo'n database er bij Delfland niet is, projectleiders informeren elkaar wel over de opgedane ervaringen. Overigens is er geen concrete reden om de bewuste aannemer een volgende keer uit te sluiten, want deze heeft gebruik gemaakt van de mazen die in het bestek voor het gemaal zaten. Zelf had hij echter wel een andere opstelling van deze aannemer verwacht. De voorzitter voegt eraan toe dat een aannemer die aan de geldende criteria voldoet, niet uitgesloten kan worden voor een volgende opdracht. Voor hem is de les uit deze gang van zaken dat bestekken voortaan veel nauwkeuriger geformuleerd moeten worden. De directie zal hierop moeten gaan sturen.

Daarnaar gevraagd door de heer Van Baars, zegt de heer Van Liere dat de indertijd opgenomen post onvoorzien niet voldoende is om de tegenvallers te dekken. Omdat op dit moment op twee plaatsen (enerzijds gemeente, anderzijds Delfland) tegenvallers worden bijgehouden, is het nog niet mogelijk om de omvang van de overschrijding van de post onvoorzien aan de VV te melden. Op 5 juni aanstaande vindt hier weer bestuurlijk overleg met Delft plaats. De verwachting is dat in de VV van september 2008 de definitieve cijfers gepresenteerd kunnen worden.

Verder wijst de heer Van Baars erop dat in de passage over de financiën van het gemaal de term "grondverdringende palen" moet worden vervangen door "niet-grondverdringende palen".⁶ Ook vraagt hij zich bij deze passage af waarom het moeten plaatsen van een extra stempelraam bouwkuip en de doorbraak van de kademuur bij het inbreiden van het gemaal niet werden voorzien. Als daarvoor onvoldoende kennis binnen Delfland aanwezig is, kan toch een extern bureau worden ingehuurd? De heer Van Liere beaamt dat de kennis van dit soort specifieke zaken bij Delfland niet echt voldoende is om dergelijke tegenvallers te kunnen voorzien. Er is dan ook een gespecialiseerd adviesbureau in de arm genomen. Delfland was daar niet direct bij betrokken, omdat dit viel onder het trekkerschap van de gemeente Delft. Het PIB heeft indertijd wel een programma van eisen voor het gemaal ingediend en heeft ook regelmatig getoetst hoe het daarmee ging. Echter, onder andere de te gebruiken funderingstechniek was een zaak van de gemeente en het ingehuurde adviesbureau, zodat het PIB daar niet indringend naar gekeken heeft. Verder wijst hij erop dat een verbetertraject niet alleen kan bestaan uit het vergaren van meer kennis binnen de eigen organisatie en het inhuren van een adviesbureau, maar ook moet inhouden dat rapporten en suggesties van adviesbureaus voortaan beter worden geïnterpreteerd. Overigens wil hij met dit alles niet de schuld bij de gemeente Delft leggen, want ook als Delfland de trekker was geweest, hadden dit soort tegenvallers kunnen optreden. Wel zal, gezien de nu opgedane ervaringen, nader bekeken moeten worden hoe, in gevallen waarin het trekkerschap bij een andere partij ligt, toch de eigen belangen op technisch en financieel gebied beter kunnen worden geborgd. De voorzitter merkt aanvullend op dat hierover ook al met de gemeente is gesproken en dat mede hierom voorlopig een stop is gezet op de polderprojecten binnen het waterplan Delft, teneinde nader te kunnen kijken naar de kostenramingen en naar de vraag of al deze projecten nog wel uitgevoerd kunnen worden, nu de laatste jaren de bouwrijzen zo sterk zijn gestegen. In dat verband is al aan de gemeente Delft gemeld dat Delfland niet meer bereid is om het gemaal Voorhof te verplaatsen, nu dat € 1,2 miljoen extra blijkt te kosten.

In reactie op enige kritische opmerkingen van de heer Van Baars over de indertijd gemaakte keuze om het trekkerschap grotendeels bij de gemeente Delft te leggen, terwijl Delft slechts 25% van de kosten hoeft te dragen en Delfland voor de overige 75% opdraait, wijst de voorzitter erop dat Delfland eigenlijk 100% van de kosten had moeten dragen, omdat het hier om boezemwater gaat. Pas na eindeloze discussies met de gemeente is in 2002 bereikt dat Delft een deel van de kosten voor zijn rekening zou nemen, gericht op de stedelijke inpassing. De heer Van Baars gaat het erom dat er een einde komt aan de voortdurende kostenoverschrijdingen

⁵ Er is overleg geweest met de betreffende ambtenaar van de gemeente en hem is gevraagd naar de stand van zaken. Door Senter Novem is een brief opgesteld die op 18 april 2008 verzonden is aan de gemeente Delft. Door Senter Novem is uitstel verleend door de binnenstad Delft tot en met 31 juli 2009. Dit is op 23 juni 2008 in mailberichten tussen Delft en Senter Novem bevestigd. De brief is niet bij de betreffende ambtenaar van de gemeente aangekomen. Dat wordt nu uitgezocht en hersteld.

⁶ De tekst wordt aangepast in de nieuwe collegenota en VV-nota voor het komende najaar, wanneer het verzoek wordt ingediend om het investeringsplan te verhogen voor dit project:

waar ook de accountant al op heeft gewezen. De voorzitter onderschrijft dat. Het gaat hier om het eerste grote project in binnenstedelijk gebied, en daar wordt zeker lering uit getrokken voor volgende projecten.

Aansluitend komt van de heer Wijnants de vraag of Delfland er indertijd ook voor had kunnen kiezen om helemaal niet aan dit project mee te doen. Weliswaar gaat het om boezemwater, maar op grond waarvan was Delfland verplicht om dit wateroverlastprobleem op te lossen? De voorzitter antwoordt dat Delfland op grond van het NBW verplicht is om ervoor te zorgen dat de boezem in het stedelijk gebied van Delft voldoet aan de veiligheidsnorm van één keer in de 100 jaar. Delfland heeft dit enige jaren van zich afgehouden, maar in 2001 was er opnieuw ernstige wateroverlast en ging de gemeente zelf een noodvoorziening treffen, terwijl ze Delfland met nadruk aansprak op de verplichting om aan de normen te voldoen. De formele vaststelling van het NBW in 2003 verplicht Delfland hieraan invulling te geven.

De heer Wijnants vraagt hierna naar de manier waarop Delfland bij dit project zijn betrokkenheid heeft georganiseerd. Zijn bijvoorbeeld bij alle overleggen en bouwvergaderingen wel steeds de juiste mensen vanuit Delfland aanwezig geweest? De voorzitter licht toe dat binnen Delfland het principe geldt dat de eindgebruiker de opdrachtgever van projecten is. Bij alle ABC-projecten is dat Operationeel Waterbeheer. Binnen OWB zijn er diverse medewerkers die voor specifieke projecten aan het PIB een opdracht geven en erop toezien dat die projecten volgens de eisen en met het beschikbare budget worden uitgevoerd. Het PIB functioneert daarbij vooral als regie-uitvoeringsorganisatie. Maandelijks wordt er over de projecten gerapporteerd en die rapportages worden in het betreffende portefeuillehoudersoverleg besproken, waarna er zo nodig actie wordt genomen, ook naar gemeenten toe. Bij het geheel is de directie nauw betrokken.

Aanvullend merkt de heer Van Liere op dat de gemeente Delft, in haar rol van trekker, indertijd vanuit de eigen organisatie een directievoerder voor dit project heeft aangewezen. Delfland staat, door het trekkerschap van Delft, vanzelf op wat meer afstand en heeft ook niet de regie in handen. Desondanks blijft ook hij sturen op beheeraspecten, zoals ervoor zorgen dat bij overleggen steeds de juiste mensen vanuit Delfland aan tafel zitten, dat plannings worden geborgd, en dergelijke. Bij de bouwvergaderingen gaat het vrijwel altijd om technische aspecten. Daar zijn vanuit Delfland steeds deskundige technisch medewerkers van het PIB aanwezig.

De heer Wijnants blijft moeite houden met de passage over de bouwrente. Die rente had toch altijd op de een of andere manier betaald moeten worden? De voorzitter beaamt dat, maar inmiddels is duidelijk dat deze rente dient te worden toegerekend aan het project.

De heer Wijnants vraagt verder nog wie straks de eigenaar wordt van de gerealiseerde voorzieningen, wie deze gaat beheren, wie de onderhoudskosten moet gaan betalen, en wie verantwoordelijk is voor eventuele schade aan de omgeving die nu nog niet is gebleken. De heer Van Liere verwacht niet dat er nog nieuwe schade naar voren zal komen, want de werkzaamheden in de monumentale binnenstad zijn inmiddels uitgevoerd en goed gemonitord. Verder wordt Delfland eigenaar, beheerder en onderhouder van het volledige systeem, wat ook past bij de taakopdracht van Delfland. Indertijd is al een raming van de onderhoudskosten gemaakt, die overigens nog wel in de meerjarenbegroting moet worden opgenomen. Overigens wordt nog nagegaan of Delfland in dit specifieke geval misschien een beroep kan doen op het BTW-compensatiefonds, wat formeel eigenlijk alleen gemeenten en provincies kunnen doen. Mocht dit inderdaad mogelijk zijn, dan zal met de gemeente Delft moeten worden afgesproken dat gedurende tien jaar het eigendom nog bij de gemeente blijft. Wel zal Delfland dan direct al verantwoordelijk worden voor het beheer en het onderhoud.

De heer Zuidgeest is zeer geschrokken van de overschrijdingen bij dit project, die hij buiten proporties vindt. Van te voren was bekend dat er gebouwd moest worden in een historische omgeving, met een grote kans op tegenvallers, en dat de gemeente Delft de trekker zou zijn. Hij vindt het daarom eigenlijk onvoorstelbaar dat Delfland akkoord is gegaan met een kostenverdeling van 75% voor Delfland en 25% voor Delft, een kostenverdeling die ook voor alle overschrijdingen blijkt te gelden. Ook vindt hij het eigenlijk ongelooflijk dat enige onderdelen van de elektrotechnische voorzieningen gewoon niet geraamd zijn. Het lijkt hem dan ook nodig dat alle projecten die op stapel staan, opnieuw worden nagerekend, en dat opnieuw wordt bekeken welke financiële verantwoordelijkheid Delfland voor die projecten wil nemen. De heer Van den Berg kan zich nog wel voorstellen dat indertijd is gekozen voor een 75/25%-verdeling, maar vindt ook dat die verdeling niet voor overschrijdingen had mogen gelden, omdat niet Delfland, maar de gemeente de trekker van dit project werd.

De voorzitter wijst erop dat er indertijd, juist omdat er gebouwd moest worden in een monumentale stedelijke omgeving, met een groot risico op tegenvallers, uiteindelijk overeenstemming kon

worden bereikt over een 75/25%-kostenverdeling, hoewel Delfland eigenlijk 100% van de kosten had moeten dragen. Verder wijst hij erop dat dankzij dit project op de Schie voortaan een veel hogere peilstijging geaccepteerd kan worden. Hij herhaalt dat uit het project een aantal lessen zal worden getrokken voor andere samenwerkingsprojecten met gemeenten.

De heer Wallinga zal graag zien dat in het komende VV-stuk wordt aangegeven welke lessen uit de gang van zaken bij dit project worden getrokken.⁷ De voorzitter wil dit in een breder kader plaatsen, en niet rechtstreeks koppelen aan het project wateroverlast binnenstad Delfland. De heer Wallinga houdt vast aan zijn verzoek. Als het in een algemeen kader wordt geplaatst, wordt het veel minder concreet. Juist door het te relateren aan dit specifieke project worden de concrete kernpunten zichtbaar. De voorzitter zal hierover zijn gedachten laten gaan.

De nota wordt voor kennisgeving aangenomen, in afwachting van het komende VV-stuk.

5.b. Stand van zaken diverse waterplannen

In de één na laatste regel van het nagezonden stuk moet "Waterplan Delfshaven" vervangen worden door "Waterplan Spaanse Polder en Noord-West".⁸

Mevrouw Ammerlaan vraagt om in het verslag van de vergadering van vandaag een onderbouwing op te nemen van het voornemen om de huidige tijdelijke personele inzet te vervangen door "structurele inzet van (nieuwe) medewerkers van het team WRO".⁹

Het stuk wordt verder voor kennisgeving aangenomen.

5.c. Planning en subsidie Bergboezem Berkel

Desgevraagd door de heer Zuidgeest, antwoordt de voorzitter dat inmiddels is afgesproken om met het ministerie van LNV overleg te plegen over de problemen rond de NBW-subsidie, nu door overmacht de werkzaamheden in de Bergboezem zeer waarschijnlijk niet voor 1 juli 2010 kunnen worden afgerond. Er zijn ook al precedenten op dit punt, onder andere bij de Driemanspolder in Zoetermeer.

In antwoord op de vervolgvraag van de heer Zuidgeest of het mogelijk is om bij andere betrokken partijen een financiële claim te leggen als de NBW-subsidie niet wordt gegeven, zegt de voorzitter dat Delfland de afgelopen jaren steeds alle verzoeken om extra financiële bijdragen voor de Groenblauwe slinger-projecten heeft afgewezen, met als argument dat Delfland alleen over het water gaat, maar daar dan ook de volle verantwoordelijkheid voor neemt. Het lijkt hem daarom zinloos om bij andere partijen een financiële bijdrage te gaan vragen, in het geval de subsidie onverhoopt niet wordt verstrekt.

Hierna vraagt de heer Zuidgeest of het wellicht mogelijk is dat Delfland op grond van zijn waterstaatkundige taak (in dit geval vooral het bieden van veiligheid) alvast begint met de uitvoering van de kadeophoging en de aanleg van de Bergboezem. De heer Van Liere antwoordt dat Delfland pas kan beginnen als er een onherroepelijk bestemmingsplan ligt. Daar wordt inmiddels volop aan gewerkt. In juli 2008 wordt een positieve uitspraak van het ministerie van LNV verwacht over de ontheffing van de bepalingen van de Flora- en Faunawet. Daarna kunnen gedeputeerde staten het bestemmingsplan weer goedkeuren. Vervolgens kunnen degenen die indertijd beroep bij de Raad van State hebben ingesteld op het punt van de Flora- en Faunawet, opnieuw beroep aantekenen. Omdat er dan een ontheffing van het ministerie van LNV ligt, ligt het in de rede dat dit beroep wordt afgewezen. In dat geval is er een onherroepelijk bestemmingsplan en kan met de werkzaamheden worden begonnen. Wel is er nog het punt dat de Raad van State maximaal een jaar de tijd kan nemen om een uitspraak te doen. Daarom zal Delfland samen met de gemeente en de provincie bij de Raad van State erop aandringen om een mogelijk beroep bij voorrang te behandelen, vooral met het oog op de veiligheid die Delfland hoort te bieden nu de bouwactiviteiten in de omgeving doorgaan.

Daarnaar gevraagd door de heer Van den Berg, licht de heer Van Liere toe dat de vergroting van

⁷ In de nieuwe collegenota en VV-nota die ter behandeling worden aangeboden in oktober 2008 zal een uitgebreide paragraaf worden besteed aan de leermomenten uit het project 'Wateroverlast binnenstad Delft'.

⁸ Voortaan zal de juiste naamvoering worden gebruikt (Waterplan Spaanse Polder en Noord-West).

⁹ Het waterplanprogramma is onderbezet wat betreft de vaste formatie, vanwege het vertrek van enkele medewerkers. Daarom is tijdelijk personeel ingezet. Op dit moment wordt druk gezocht naar vervanging van dit tijdelijk personeel door nieuwe vaste medewerkers. Dit zal bijdragen aan de continuïteit en kwaliteit van waterplanprocessen.

de bergingscapaciteit niet te maken heeft met de bouwactiviteiten in de buurt, maar met het veilig stellen van het boezemsysteem. Dit is vastgelegd in het programma dat in 2001 door de VV is vastgesteld. De inlaat en de bypass hebben wél te maken met de bouwactiviteiten. De heer Wallinga betwijfelt of het zin heeft om alvast $\frac{2}{3}$ de deel van de kadeophoging uit te voeren. Een gedeeltelijke uitvoering van de kadeophoging heeft immers niet het gewenste effect, en waarom zou de subsidiegever dan alvast een deel van de subsidie uitbetalen? De heer Van Liere antwoordt dat Senter Novem heeft laten weten dat voor de werkzaamheden die vóór 1 juli 2010 zijn uitgevoerd, inderdaad het bijbehorende deel van de subsidie wordt verstrekt. De nota wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. ABC-maatregelen Zuidpolder van Delfgauw en het alternatieve afvoertracé

De heer Heida verzorgt een presentatie van de stand van zaken. De daarbij gebruikte sheets zijn als bijlage bij het verslag gevoegd.¹⁰

- Daarnaar gevraagd door de heer Van den Berg en de voorzitter, antwoordt de heer Heida dat het de bedoeling van de provincie is om het reservaatgebied in de Droogmaking Zuidpolder van Delfgauw als moerasachtig gebied in te richten, en daartoe het peil te verhogen. De gronden in dit gebied zijn al in eigendom van de provincie. De indicatie van de kosten van het uitvoeren van de maatregelen in het Droogmaking Zuidpolder van Delfgauw valt inderdaad hoog uit, vooral waar het gaat om de verbreding van de hoofdwatgangen en de noord-zuidverbindingen, maar de bedoeling is dat de gemeente een deel van deze kosten voor haar rekening neemt.
- Mevrouw Ammerlaan vraagt zich hierbij af hoe het met de volksgezondheid zal gaan in de nieuwe woonbebouwing, als het reservaatgebied inderdaad als moeras wordt ingericht. Er zijn studies die wijzen op negatieve gevolgen, vooral omdat moerasachtige gebieden grote aantallen muggen aantrekken. De heer Heida antwoordt dat dit project wordt ontwikkeld door DLG, in opdracht van de provincie, en dat de gemeente de uitvoering zal verzorgen. Deze partijen hebben de mogelijke negatieve gevolgen voor de volksgezondheid zorgvuldig meegenomen in de planvorming, ook naar aanleiding van vragen van bewoners van Oude Leede.
- Aansluitend vraagt mevrouw Ammerlaan nog wat er gaat gebeuren met het vrij nieuwe tuinbouwcomplex langs de Zuideindseweg, aan de kant van Emerald. Kan dat blijven bestaan? De heer Heida antwoordt dat de gemeente in overleg met de eigenaren nagaat hoe het gebied verder ingericht kan worden. Het is mogelijk dat dit tuinbouwcomplex verdwijnt van deze plek, maar dat is verder een zaak van de gemeente.
- Over het aanpassen van het gemaal Rotterdamseweg (een onderdeel van het project alternatief afvoertracé Pijnackersche Vaart door de Zuidpolder van Delfgauw, waar al eerder toe is besloten) licht de heer Heida desgevraagd toe dat nog wordt afgewogen of voor de uitstroombvoorziening kan worden volstaan met een kleine technische ingreep in de nu bestaande sifon onder de weg door. Als dat niet mogelijk is, zal een nieuwe voorziening moeten worden aangelegd, waartoe kabels en leidingen moeten worden verlegd, het verkeer moet worden omgeleid en dergelijke. Dan zal het in de kostenindicatie genoemde bedrag van € 1,1 miljoen nodig zijn. In het gemaal zelf worden de huidige driegangenvijzels vervangen door viergangenvijzels, waarvoor de constructie van de bestaande behuizing van de vijzels moet worden aangepast.
- De heer Van den Berg verwacht dat er een nieuwe uitstroombvoorziening onder de Rotterdamseweg zal moeten komen, want hij heeft begrepen dat het gemaal nu al niet op de huidige maximumcapaciteit kan draaien omdat het water dan niet meer door de huidige sifon weg kan lopen. Bovendien kan het gemaal het water niet goed kwijt als er harde westenwind is, want dan waait de klep aan het eind van de uitstroombvoorziening al snel dicht. De heer Heida heeft ook niet voor niets al het bedrag van € 1,1 miljoen genoemd dat nodig is als er een nieuwe uitstroombvoorziening moet komen, maar er wordt nog naar gekeken.¹¹
- De heer Van Baars vraagt of er mogelijkheden tot besparing zijn door een deel van het water dat nu naar het gemaal Rotterdamseweg gaat, via een andere route te laten lopen. Dan zou immers de huidige uitstroombvoorziening gebruikt kunnen blijven. De heer Heida ziet geen mogelijkheden in die zin, tenzij er extra doorgangen onder de A13 worden gemaakt en het water op een andere manier door Emerald heen wordt geleid, maar de kosten daarvan zijn ook zeer hoog.
- Aan de heer Wallinga antwoordt de heer Heida dat in de "oksel" van de N470 (de uitstulping naar het noorden toe) gronden moeten worden aangekocht voor de aanleg van de bypass in de Zuidpolder van Delfgauw. Nu deze polder als KRW-waterlichaam is aangewezen, is het de bedoeling om in 2 ha in deze "oksel" KRW-maatregelen te nemen. Daarnaast bevestigt hij dat in alle te

¹⁰ De sheets 'Uitvoeringsprojecten Zuidpolder van Delfgauw' zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

¹¹ In najaar 2008 zal dit project in de VV naar voren komen in het aangepaste maatregelenpakket voor het project Alternatief afvoertracé Pijnackerse Vaart. De maatregelen uitstroombvoorziening worden meegenomen in de optimalisatieslag van gemaal Rotterdamseweg.

verbreden watergangen natuurvriendelijke oevers worden aangelegd.

- De heer Wallinga heeft begrepen dat er onlangs in het noorden van het reservaatgebied veel grond is gestort, terwijl het juist de bedoeling is dat in dit gebied vernatting optreedt. De heer Heida is daar niet van op de hoogte. Delfland is er in ieder geval niet bij betrokken; het zal een zaak van de provincie zijn.
- In antwoord op enige vragen van de heer Van Baars over de dubbelfunctie van het nieuwe gemaal Bergboezem licht de heer Heida toe dat het enerzijds gaat om de constructie waardoor water in de bergboezem gelaten kan worden, en anderzijds om het gemaal waarmee water uit de bergboezem en de Droogmakerij in de Toetocht kan worden gepompt.
- De voorzitter zegt afsluitend dat op dit moment wordt gesproken over het door de gemeente betalen van de gebruiksvergoeding voor de gronden die nodig zijn voor het uitvoeren van de projecten in de Zuidpolder van Delfgauw. Weliswaar gaat het hier om projecten die al zijn gestart voordat er in het Waterkader Haaglanden afspraken werden gemaakt over het door gemeenten inbrengen van grond, maar gezien de forse bedragen die met de inrichting zijn gemoeid en die voor rekening van Delfland komen, acht het college van D&H het reëel dat de gemeente in ieder geval de gebruiksvergoeding en aanverwante kosten gaat dragen.

7. Waternatuurkansenkaart Delfland 2008

Hierover wordt door de heer Meijboom een presentatie verzorgd. De gebruikte sheets zijn als bijlage bij het verslag gevoegd.¹²

- De heer Wijnants vraagt zich af waar de ambitie vandaan komt om een moerasstrook vanaf de Nieuwe Waterweg door het weidevogelgebied richting Zoetermeer aan te leggen. Heeft de VV daar ooit een uitspraak over gedaan? Of is die ambitie gebaseerd op plannen van de provincie? De heer Meijboom antwoordt dat bij het opstellen van de waternatuurkansenkaart vooral is gekeken naar al bestaande plannen, zoals de waterplannen voor de diverse gemeenten die mede door de VV zijn vastgesteld, de plannen voor de Groenblauwe slinger waarbij de provincie het initiatief hebben dergelijke. Delfland heeft in dit verband met name tot taak om een functie die een initiatiefnemer wil geven aan een bepaald gebied, te faciliteren waar het de wateraspecten betreft. Dat moet dan wel passen binnen de KRW-ambities, waaronder die over het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het water. Overigens richt de KRW zich alleen op hoofdwatersystemen. Met de waternatuurkansenkaart worden ook de kansen in de kleinere wateren (de haarvaten van het watersysteem) aangegeven. Dat laatste vraagt de provincie ook van Delfland. De heer Wijnants heeft, na de recente discussies over de kosten van de KRW en de effectiviteit van KRW-maatregelen, geen behoefte om nu nog méér te gaan doen dan al met het oog op de KRW verplicht is.
- De heer Van den Berg werpt de vraag op waarom juist Delfland al deze ambities in kaart zou moeten brengen. Zo wordt gesteld dat als ecologische verbindingen niet goed zijn, Delfland daar iets aan zou moeten doen, maar volgens hem is dat helemaal geen taak van Delfland. Ook is hem opgevallen dat bij ambitie 5.2 (versterken kwaliteit weidevogelgebied) ontwikkelen ecologische oevers, vergroting wateroppervlak en opzetten waterpeil als maatregelen worden genoemd, maar die maatregelen trekken helemaal geen weidevogels aan. Hij vindt het wel terecht om ecologie en waterkwaliteit erbij te betrekken als wordt geïnventariseerd wat Delfland wil of moet doen, maar uit de waternatuurkansenkaart blijkt dat de ambitie van Delfland veel verder strekt. Dat leidt tot hoge kosten voor Delfland, mede omdat andere partijen dan geneigd zullen zijn om het, gezien de grote ambities van Delfland, rustig aan te doen. De heer Meijboom zegt dat uitdrukkelijk in het college is besproken dat Delfland financieel niet verantwoordelijk is voor veel zaken die worden genoemd in de waternatuurkansenkaart. De heer Van den Berg vindt dat dit niet duidelijk genoeg blijkt uit het stuk.
- De heer Wallinga heeft grote waardering voor dit stuk, want juist Delfland heeft voldoende overzicht over het gebied om aan te kunnen geven welke plekken het meest geschikt zijn voor aanleg van natuurvriendelijke oevers, en welke minder of helemaal niet. Ook vindt hij dat een goede ecologie niet uitsluitend een zaak van andere partijen is, want Delfland is niet alleen verantwoordelijk voor droge voeten maar, met het oog op de KRW, ook voor een goed functionerend en gezond ecologisch systeem, waarvoor natte gebieden en ecologische oevers nodig zijn. Verder vraagt hij hoe de inzichten die in het VV-stuk zijn neergelegd, worden gecommuniceerd met andere partijen en in hoeverre Delfland betrokken is bij overleg over het zoveel mogelijk wegnemen van knelpunten die in het stuk worden genoemd, zoals het knelpunt ten zuiden van Pijnacker, waar de Groenblauwe slinger de N471 (de noord-zuidverbinding tussen Pijnacker en Rotterdam) kruist. De heer Heida zegt dat dit punt verder wordt uitgewerkt in de projectgroep Groenzones.

¹² De sheets zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd.

- Mevrouw Ammerlaan zou graag een overzicht krijgen van de kerntaken van Delfland, gezien de discussie die ook nu weer is ontstaan. In hoeverre wordt met de waternatuurkansenkaart buiten de eisen gegaan die de KRW en de provinciale ecologische hoofdstructuur stellen? Is het echt noodzakelijk dat Delfland zich méér als bouwer aan het landschap gaat opstellen? Haar lijkt dat niet stroken met de taken van Delfland. Verder is haar opgevallen dat LTO niet wordt genoemd bij de organisaties die geconsulteerd zijn door Delfland bij het opstellen van de kaart. Ten slotte zegt zij grote twijfels te hebben, of juist andere keuzes voor te staan bij veel plannen die worden genoemd in het hoofdstuk over voorbeeldgebieden, maar het is duidelijk dat er vandaag niet voldoende tijd is om daar nader op in te gaan. De heer Meijboom bevestigt dat LTO niet door Delfland is geconsulteerd, omdat ervoor is gekozen alleen partijen met specifieke deskundigheid over de natuur te benaderen. Mevrouw Ammerlaan, daarin bijgevallen door de heer Wijnants, vindt dat een merkwaardige keuze, want daardoor zijn de gebruikers van het gebied niet gehoord. De heer Wallinga wijst erop dat ook inwoners gebruikers van het gebied zijn, dus als wordt gesteld dat LTO geconsulteerd had moeten worden, had dat ook moeten gelden voor de inwoners.
- Aansluitend constateert de heer Van Baars dat het bij het benutten van de kansen die in de waternatuurkansenkaart worden aangegeven, vaak gaat om een taak van de provincie. Hij vindt daarom dat Delfland nu eerst over deze kaart overleg met de provincie zou moeten plegen, want de provincie is primair verantwoordelijk voor de inrichting van haar gebied. De heer Meijboom zegt dat de provincie is geconsulteerd bij de opstelling van deze kaart en dat het de bedoeling is om de kaart, na vaststelling door de VV, ook aan de provincie aan te bieden. De kaart zal verder worden betrokken bij het door de provincie opstellen van de provinciale structuurvisie, het provinciaal waterplan en het provinciaal klimaatprogramma. Dit laatste vindt mevrouw Ammerlaan op dit moment een stap te ver. De heer Wallinga stelt vast dat in de waternatuurkansenkaart de gebiedskennis van het hoogheemraadschap is beschreven, en dat die kennis voor andere partijen nuttig is. Hij ziet dat als een zeer waardevolle bijdrage, waarbij natuurlijk duidelijk moet zijn dat Delfland zeker niet alle beschreven plannen zelf gaat uitvoeren en financieren.

De voorzitter stelt voor, gehoord de gemaakte opmerkingen, om eind juni nogmaals een bijeenkomst van het afdelingsbestuur Oostland te beleggen over dit onderwerp, en de portefeuillehouder uit te nodigen om dan een nadere toelichting te komen geven. De heer Van Baars tekent nog wel aan dat de vraag of het hier gaat om een kerntaak van Delfland, geen zaak is voor het afdelingsbestuur, maar thuishoort in de commissies en de VV. De voorzitter beaamt dat, maar daarnaast leven er vragen en twijfels bij een aantal leden van het afdelingsbestuur over de kansen voor Oostland die in het stuk worden genoemd. Daar zal juist wél in het afdelingsbestuur over gesproken moeten worden, vandaag ontbreekt daarvoor de tijd. Overigens stelt hij zich voor dat er de komende weken nog een nadere toelichting komt op de manier waarop de kaart is opgesteld, waarbij ook wordt aangegeven welke rol Delfland in dit geheel heeft.

Het afdelingsbestuur volgt het voorstel van zijn voorzitter.

8. Pilot GGOR Berkel en Rodenrijs

Over dit onderwerp verzorgt de heer Riemersma een presentatie. De door hem gebruikte sheets zijn als bijlage bij het verslag gevoegd.¹³

Gezien het late uur, wordt afgezien van het stellen van vragen.

11. Fietsexcursie Oostland

Deze excursie is gepland op 14 juni 2008. De leden krijgen het programma toegezonden.

12. Rondvraag

- Mevrouw Ammerlaan vraagt om voortaan ook aan te geven waar en wanneer de stukken verder besproken worden.
- De heer Wijnants heeft het op prijs gesteld dat de stukken voor de vergadering van vandaag in één bundel zijn toegezonden.

¹³ De betreffende sheets zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd. Het onderwerp Pilot GGOR Berkel en Rodenrijs zal opnieuw geagendeerd worden voor de vergadering van de afdeling Oostland van 30 oktober 2008.

13. Sluiting: 12.25 uur.

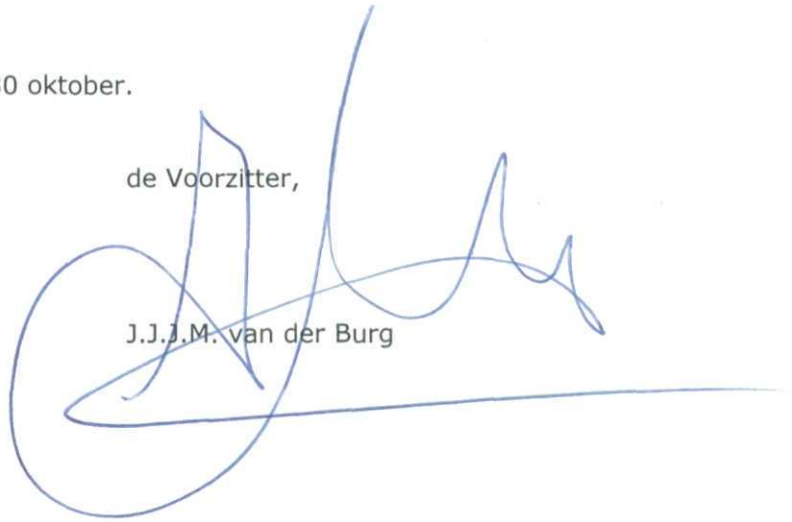
Aldus vastgesteld in de vergadering van 30 oktober.

de Secretaris,

mevrouw M.J.H. Weerts

de Voorzitter,

J.J.J.M. van der Burg